

MFVM 166

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om tilpasning af miljømærkekriterier for EU-miljømærket tekstil (komitesag)

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om tilpasning af miljømærkekriterier for tekstiler med henblik på at få flere virksomheder til at miljømærke deres tekstiler.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige negative virkninger for beskyttelsesniveauet i Danmark. Således vurderes dele af forslaget at påvirke beskyttelsesniveauet negativt, mens andre dele ikke vil påvirke beskyttelsesniveauet. Det vurderes, at effekten af de foreslåede tilpasninger samlet set er uden betydning, og at de vil kunne øge muligheden for, at flere virksomheder kan miljømærke deres tekstilprodukter. Dermed kan beskyttelsesniveauet påvirkes positivt sammenlignet med forbruget af almindeligt tekstil.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner, kommuner eller erhvervslivet.

Forslaget forventes til afstemning i miljømærkekomiteen d. 25. november 2016. Regeringen agter, at stemme for Kommissionens forslag.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslaget *Kommissionsbeslutning om ændring af Kommissionsbeslutning 2014/350/EU af 5. juni 2014 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til tekstilprodukter.*

Forslaget har hjemmel i artikel 7 og 8 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket. Kommissionens forslag skal til afstemning den 25. november 2016 i Kommissionens forskriftudvalg for EU's miljømærke, Blomsten.

Forslaget behandles i en forskriftprocedure med kontrol (art. 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF, som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512 af 17. juli 2006), jf. art. 16, stk. 2 i miljømærkeforordningen. Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i miljømærkekomiteen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager

forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Formål og indhold

Forslaget er ikke en del af de ordinære revisioner af miljømærkekriterier, idet EU-miljømærkekriterierne for tekstiler er fra 2014 og er gyldige indtil 2018. Udover sproglige tilpasninger, der alene præciserer meningen med miljømærkekriterierne, indeholder Kommissionens forslag nedenstående tekniske tilpasninger.

Genanvendt bomuld. Anvendes bomuld i miljømærket tekstil, kræves der visse andele af enten *økologisk* bomuld eller bomuld dyrket efter FN's/FAO's principper for Integreret Pesticid Management (ledelse); såkaldt *IPM* bomuld. Der er tale om dyrkningsformer, hvor brugen af pesticider er underlagt særlige krav om begrænsning. Forslaget præciserer, at genanvendt bomuld kan indgå i miljømærket tekstil i stedet for fx økologisk bomuld eller IPM bomuld.

GMO test af bomuld. De hidtidige kriterier har ikke været præcise i anvisning af test af GMO bomuld, såfremt rå økologiske bomuldsfibre blandes med konventionelle bomuldsfibre. Forslaget præciserer, at EU's referencemetode for GMO analyse¹ skal anvendes til test af GMO bomuld.

Pesticider. Listen over pesticider, der skal testes for i konventionelt bomuld, ændres og omfatter nu: *Aldicarb, aldrin, campheclor (toxaphene), captafol, chlordan, 2,4,5-T, chlordimeform, cypermethrin, DDT, dieldrin, dinoseb og dets salte, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorobenzene, hexachlorocyclohexane (total sum isomerer), methamidophos, methylparathion, monocrotophos, neonicotinoider (clothianidin, imidacloprid, thiametoxam), parathion, pentachlorophenol.* Restindhold af disse pesticider må ikke kunne detekteres i bomuld i samlet koncentration over 0,5 ppm.

Følgende pesticider er fjernet fra listen: *Alachlor, chlorobenzilate, methyl-o-dematon, phosphamidon, triazophos, thiofanex, glyphosulfat*, idet *thiofanex* er det samme som *endosulfan*, der er opført på listen over testede pesticider ovenfor, og *glyphosulfat*, der ikke må forveksles med glyphosat, var kommet på listen ved en fejl ved vedtagelsen af kriterierne. Kommissionen redegør for, at de øvrige pesticider primært fjernes for at tilnærme sig andre mærkeordningers *laboratorietestprotokoller* for bomuld/tekstiler, især fordi disse pesticider ikke anvendes mere i dyrkning af bomuld. Kravene i EU miljømærket er fortsat, at der skal testes for pesticider i det rå bomuld og ikke det færdige tekstil.

Imprægneringsmidler til tekstil. Imprægneringsmidler til tekstil anvendes for at give tekstiler og tøj vand, smuds og olie/fedtafvisende egenskaber. Hidtil har kravet været, at sådanne midler skulle være bionedbrydelige og ikke-bioakkumulerbare. Med forslaget ændres kravet til, at imprægneringsmidler skal være bionedbrydelige eller ikke-bioakkumulerbare, idet der findes ganske få alternative imprægneringsmidler, der opfylder begge krav. Der er fortsat krav om, at de såkaldte fluorerede midler ikke må anvendes, dvs. per- og polyfluorerede midler.

Krav til farveændring. Krav nedsættes for denim (cowboybuksestof) testet i våd og tør tilstand. Afsmitning vurderes på en skala fra trin 1-4, hvor 1 er høj afsmitning og 4 er lav afsmitning. Kravet til afsmitning ændres i våd tilstand fra 4 til hhv. 2 for mørk denim og 1 for andre denimstoffer. Kravet

¹ European Commission, *European Union Reference Laboratory for GM Food and Feed - Qualitative GMO detection PCR methods*, <http://gmo-crl.jrc.ec.europa.eu/gmomethods/>

ændres i tør tilstand fra 4 til 3-4 for både mørk og andre denimstoffer. For andre tekstiltyper er kravet uændret, dvs. trin 2-3 for stof i våd tilstand og trin 4 for stof i tør tilstand. Med forslaget bliver det muligt at miljømærke cowboybuksestof.

Tensiders nedbrydelighed i produktionsfasen. Kravet om at non- og kationiske tensider skal være anaerobt nedbrydelige (under iltfri forhold) ændres, så det kun gælder de non- og kationiske tensider, der er miljøfareklassificeret. Anioniske tensider er ikke omfattet af kravet om anaerob nedbrydelighed.

CSR krav. I virksomheden, hvor tilskæring og færdiggørelsen af det miljømærkede tekstil foregår, skal FN's ILO-kernekonventioner² for arbejdstagerrettigheder overholdes og dokumenteres med 3. parts certificering. Kommissionens forslag ændrer på kravet om 3. parts certificering, således at i de lande hvor FN's ILO-konvention nr. 81 (om arbejdstilsyn) er ratificeret, og ILO's overvågningssystem giver grund til at antage, at det nationale arbejdstilsyn er effektivt, og omfanget af kontrolordningen dækker ILO konventionerne anført ovenfor, kan verifikation accepteres, når tilsynsinspektører er udpeget af en offentlig myndighed. Kommissionen henviser til hjemmesiden <http://www.ilo.org/dyn/normlex/en> for information om ILO's vurdering af nationale tilsyn.

Samlet set vurderer Miljøstyrelsen, at de ændrede EU miljømærkekriterier for tekstiler fortsat er på samme niveau som det nordiske miljømærke, Svanen, selvom der kan være forskel på de enkelte krav.

I et tidligere grundnotat om miljømærket fodtøj til Miljø- og Fødevarerudvalget af 20. november 2015, oplyste Miljøstyrelsen, at de gældende miljømærkekriterier fra 5. juni 2014 for tekstilprodukter ikke tillod anvendelsen af bomuld af GMO oprindelse i EU-miljømærket tekstil. Dette er imidlertid ikke korrekt. Miljømærkekriterierne tillader ikke en blanding af rå økologisk bomuldsfibre med konventionelt dyrket GM-bomuld. Nærværende tilpasning ændrer ikke på dette forhold, men præciserer alene analysemetoden til at detektere GM-bomuld.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som led i forskriftproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionsbeslutninger om miljømærkekriterier i medfør af EU's miljømærkeforordning er direkte gældende i EU medlemslandene.

² **029** Tvangsarbejde, **087** Foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, **098** Retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, **100** Ligeløn, **105** Afskaffelse af tvangsarbejde, **111** Forskelsbehandling (beskæftigelse og erhverv), **155** Arbejds miljø og sundhed, **138** Om mindstealder for arbejde, **182** Afskaffelse af de værste former for børnearbejde.

Konsekvenser

Forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser. Kommissionens beslutninger om miljømærkekriterier er direkte gældende i EU medlemslandene. En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige negative virkninger for beskyttelsesniveauet i Danmark. Således vurderes dele af forslaget at påvirke beskyttelsesniveauet negativt, mens andre dele ikke vil påvirke beskyttelsesniveauet. Det vurderes, at effekten af de foreslåede tilpasninger samlet set er uden betydning, og at de vil kunne øge muligheden for, at flere virksomheder kan miljømærke deres tekstilprodukter. Dermed kan beskyttelsesniveauet påvirkes positivt sammenlignet med forbruget af almindeligt tekstil.

Høring

Forslaget har været i høring i EU-miljøspecialudvalget 9. - 11. november. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslagene er blevet diskuteret i Kommissionens forum for de kompetente myndigheder, der forestår behandling af ansøgning om miljømærkelicens. På den baggrund vurderes det, at der er opbakning til det samlede forslag, men man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens generelle holdning

Ifølge EU-miljømærkeforeningen skal EU's miljømærkekriterier have et niveau, så op til 20 % af det europæiske marked ville kunne leve op til miljømærkekriterierne ved vedtagelsen af kriterierne. Kriterierne evalueres efter ca. 4-5 år med henblik på primært at skærpe kriterierne, således at miljøbeskyttelsesniveauet løbende forbedres. De nuværende kriterier er fra 5. juni 2014. Kommissionens forslag er dermed ikke et led i en normal evaluering og beslutning om reviderede kriterier, men en tilpasning med henblik på at få flere virksomheder til at miljømærke deres tekstiler.

Det er regeringens holdning, at sådanne tilpasninger uden om den ordinære revisionsproces ikke må stramme kriterierne medmindre særlige forhold gør sig gældende. Hvis miljømærkekriterierne strammes vil eksisterende licenshavere skulle have revurderet deres miljømærkelicens. Det er regeringens holdning, at effekten af de foreslåede tilpasninger samlet set er uden væsentlig betydning for miljøbeskyttelsesniveauet, men at de omvendt vil kunne øge muligheden for, at flere virksomheder kan miljømærke deres tekstilprodukter

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.